

Το Λευκαντί ευημερούσε από τις αρχές ήδη του 9ου αι., ενώ τα κτερίσματα της περιόδου αυτής είναι πλουσιότερα από κάθε άλλη πρωιμότερη ταφή και δίνουν περισσότερα ασφαλή στοιχεία για επαφές με την ανατολική Μεσόγειο. Την ίδια εποχή αρχίζει πάλι η έντονη επικοινωνία με την Αθήνα, η οποία είχε σχεδόν διακοπεί από τα τέλη του 10ου αι.

Συνολικά έχουν βρεθεί 14 αττικά γεωμετρικά αγγεία σε 6 τάφους. Το πρωιμότερο είναι μια κύλικα από την πυρά αρ. 4 του νεκροταφείου του Σκουμπρή, που ανήκει στο τέλος της ΠΓ ΙΙ και μοιάζει πολύ με μια άλλη, από τη γυναικεία ταφή του Αρείου Πάγου. Στη συνέχεια, κατά τη μετάβαση προς τη ΜΓ χρονολογούνται δύο πυξίδες, η νεότερη, από τον τάφο του Σκουμπρή αρ. 59, είναι από τα πρωιμότερα παραδείγματα του επίπεδου τύπου, η οποία εισάγεται στην αρχή της ΜΓ Ι και θυμίζει πολύ μια πυξίδα από τον τάφο αρ. 13 του Κεραμεικού. Τέλος υπάρχει μια ομάδα από 11 οινοχόες και θήλαστρα, τα οποία φτάνουν ως τα μέσα της ΜΓ Ι, οπότε χρονολογούνται και οι οψιμότερες γνωστές ταφές. Εννέα από τα αγγεία αυτά προέρχονται από τους τάφους αρ. 31 και 33 της Τούμπας, οι οποίοι είναι από τους πλουσιότερους τάφους σε όλο το Λευκαντί. Τα εισηγμένα αυτά αγγεία ανήκουν στην ίδια χρονική περίοδο με τα ευρήματα των πλούσιων αθηναϊκών τάφων και επιπλέον οι πέντε από τους έξι αυτούς τάφους περιέχουν κτερίσματα από χρυσό και άλλα πολύτιμα αγαθά.

Η εισηγμένη ΜΓ Ι αττική κεραμική επρόκειτο γρήγορα να επηρεάσει έντονα τους ντόπιους κεραμείς στο υπόλοιπο Αιγαίο και κυρίως στις Κυκλάδες. Στο Λευκαντί όμως δεν συμβαίνει το ίδιο, πολύ σπάνια μιμούνται την αττική κεραμική, ενώ αντίθετα επιμένουν στον τοπικό υπο-πρωτογεωμετρικό ρυθμό. Από όλα τα άλλα αγγεία του τάφου αρ. 59 του νεκροταφείου Σκουμπρή, οι δύο πυξίδες ανήκουν ακόμη στον παλιό πρωτογεωμετρικό τύπο με εξωστρεφές χείλος. Υπάρχουν επίσης δύο ωραίοι σκύφοι με το αγαπητό μοτίβο των κρεμαστών ημικυκλίων.

Από τον ίδιο τάφο προέρχονται δύο επιχρυσωμένες σιδερένιες περόνες με πολύ συντηρητική μορφή. Μας κάνει εντύπωση η χρήση του σιδήρου σ' έναν τόπο όπου ευδοκίμει η βιοτεχνία του χαλκού. Η απλή δισκοειδής κεφαλή, χωρίς καθόλου έξαρμα, φαίνεται πολύ παλιομοδίτικη για την εποχή αυτή. Υπάρχουν όμως και οχτώ χάλκινες πόρπες που βρίσκονταν πολύ κοντά στους δύο νέους αθηναϊκούς τύπους, τους οποίους πρωτοσυναντούμε στον τάφο αρ. 41 του Κεραμεικού. Έξι από αυτές έχουν επίπεδο ημισελήνοειδές τόξο διακοσμημένο με σβάστικες, όπως στην Αθήνα. Αυτός φαίνεται να είναι και ο πιο αγαπητός τύπος στις νεότερες ταφές στο Λευκαντί. Μια τοπική παραλλαγή με μεγάλο τόξο και πολύ μικρό πλακίδιο πόρπωσης μοιάζει να είναι ο πρόγονος των βοιωτικών πορπών με παραστάσεις, οι οποίες πρωτοεμφανίζονται στην ΥΓ περίοδο. Οι δύο μεγαλύτερες πόρπες του τάφου ανήκουν στον τύπο με το τετράγωνο πλακίδιο, και η μία

μοιάζει τόσο πολύ, στο σχήμα και στην παραπληρωματικά διακόσμηση, με μία αντίστοιχη αττική, που θα μπορούσε κάλλιστα να έχει εισαχθεί από την Αθήνα, όπως και η επίπεδη πυξίδα από τον ίδιο τάφο. Μια σημαντικότερη καινοτομία είναι η παράσταση του ιπποδαμαστή. Το θέμα αυτό, που εμφανίζεται εδώ για πρώτη φορά, θα γίνει αγαπητό κατόπιν, στη ΥΓ τέχνη.

Στο Λευκαντί ο χρυσός είναι ακόμη πιο άφθονος σε σύγκριση με την προηγούμενη γενιά. Βρέθηκαν πολλά χρυσά δαχτυλίδια, αρκετά στερεά ώστε να φοριούνται όσο ζει κανείς. Εκείνα από τον τάφο 59 του νεκροταφείου Σκουμπρή χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: Απλά κυρτά, ή με ραβδώσεις, και για τους δύο τύπους υπάρχουν ανάλογα πρωιμότερα παραδείγματα από την Κύπρο. Μαζί τους βρέθηκε και ένα ζεύγος χρυσών ενωτίων του τοπικού ρυθμού, με κύκλους κώνους στα άκρα. Στο τάφο 5 του νεκροταφείου της Τούμπας βρέθηκαν δύο πιο εξωτικά ενώτια, το καθένα με τρία κρεμαστά κοκκιδωτά εξαρτήματα. Στα ευρήματα περιλαμβάνονται και τέσσερα χρυσά διαδήματα, που μοιάζουν πιο ανατολικά από εκείνα της Αθήνας. Το ένα (Τούμπα τάφος 33) έχει μια χαρούμενη ζωοφόρο από διάφορα ζώα και θα μπορούσε κάλλιστα να έχει εισαχθεί.

Εκτός από τα ενώτια με την κοκκίδωση και το διάδημα με την ζωοφόρο, υπάρχουν και άλλα αντικείμενα εισαγμένα από την ανατολική Μεσόγειο. Πρόκειται για μία μικρή χάλκινη οινόχρη αιγυπτιακού τύπου με λαβή σε μορφή άνθους λωτού (Τούμπα τάφος 33) και πολλά αντικείμενα από φαγεντιανή, όπως τρεις σημαντικές αιγυπτιαζουσες σφραγίδες: ένας σκαραβαίος, μία κυβόσχημη με σχέδια στις τέσσερις πλευρές και μια τρίτη με μορφή λιονταριού. Οι δισκοειδείς ψήφοι στα περιδέραια από φαγεντιανή φθάνουν σε αρκετές χιλιάδες.